

Jämställt innovationsfrämjande

Mall för jämställdhetsanalys i inkubatorer

Vinnova ser positivt på att Inkubatorer utför jämställdhetsanalyser som beskriver hur jämställdhetsperspektivet säkerställs utifrån följande rubriker; *Organisering, Kommunikation, Urval och idéer, Affärs och Innovationsrådgivning, Bedömningsprocess samt Utfall*. Frågeställningarna under respektive rubrik ska ses som stöd i beskrivningen. Analysen bör vara max tre A4-sidor. På sid 3-4 nedan ges bakgrund och syfte samt länkar till stödmaterial.

Organisering

1. Beskriv hur inkubatorn leds, styrs och utvecklas utifrån ett jämställdhetsperspektiv.
  - *Finns det en jämställd fördelning (40/60) mellan män och kvinnor med avseende på vilka som arbetar i inkubatorn? Om inte, vad är orsaken och hur kan ni verka för att förändra detta?*¹
  - *Finns det någon/några i teamet som har (expert) kompetens utifrån ett genus/jämställdhetsperspektiv eller normkritik? Om inte, hur säkerställer ni att projektet organiseras så att jämställdhetsaspekter löpande beaktas?*
  - *Vilka metoder, verktyg och liknande kommer ni att använda för att analysera och följa upp resultat kopplat till jämställdhet och jämlikhet?*

Urval och idéer

2. Beskriv hur inkubatorn kommer utformas för att säkerställa att idéer kommer både från kvinnor och män.
  - *Hur och till vem marknadsförs inkubatorn och dess verksamhet? T.ex. genom att se över kommunikationskanaler, nätverk, bildval och utformning av budskap/texter.*
  - *Vilka bidrar med idéer? Hur når ni de som inte bidrar med idéer?*
  - *Vilken typ av idéer och innovationer efterfrågas?*

---

¹ Ensidig rekrytering av innovations/företagsfrämjare kan exempelvis bidra till ojämställdhet (tex dominans av vita medelklassmän med teknisk/industriell bakgrund).

- *Vilka branscher/verksamhetsområden, och med vilka drivkrafter (kommersiella, samhällseliga, idéburna etc.)*

Bedömningsprocess

Forskning visar att bedömning av olika slag aldrig är objektiv, och att olika informella strukturer eller outtalade bedömningskriterier påverkar jämställdhet negativt.²

3. Beskriv hur bedömningen av idéer går till.
  - *Hur bedöms idéerna och av vem? Vilka kompetenser finns i bedömargruppen? Vilka kriterier används?*
  - *Hur ser könsfördelning ut i bedömningsgrupper eller motsvarande?*
  - *Hur säkerställs att både kvinnor och män har inflytande och makt i processens alla delar? Taltid m.m.*
  - *Vilka idéer tas vidare? Varför?*

Affärs och innovationsrådgivning

Beskriv hur inkubatorn kärnprocesser utformats för att säkerställa ett normkritiskt perspektiv. Se www.framtidsformande.se för vägvisning. T.ex. genom att processerna vidareutvecklas genom dessa normkritiska frågeställningar:

- *Vems behov motiverar utvecklingen av nya lösningar? Vems nytta gynnas av lösningen?*
  - *Är era stöd/processer anpassade för att synliggöra och tillvarata olika perspektiv, värderingar och kunskapsområden i identifieringen av behov, utvecklingen av lösningar och värdeskapandet för människor och samhälle.*
- *Vems värderingar styr utvecklingsarbetet i de projekt/företag ni konsulterar? Vilka deltar i utvecklingsarbetet? Hur involveras relevanta målgrupper? Representerar de allas behov?*
- *Vilken sorts innovatörer/entreprenörer och affärsidéer/innovationer premieras/prioriteras utifrån inkubatorns befintliga rutiner, mallar och metoder?*

Utfall

Beskriv hur ni avser att säkerställa att utfallet/effekterna av idéerna kommer både män och kvinnor, pojkar och flickor tillgodo. Inkludera med fördel ett

---

² Ta del av vetenskapsrådets rapport för konkreta förslag för hur bedömning av olika slag kan göras mer jämställd. <https://publikationer.vr.se/produkt/en-jamstalld-process/>

intersektionellt perspektiv, t.ex. klass, etnisk tillhörighet eller funktionsperspektiv.³

- *Kommer resultatet av idéerna både kvinnor och män tillgodo?*
- *Vilka indikatorer är relevanta för att följa utvecklingen kopplat till jämställdhet för den egna organisationen samt utfallet av er verksamhet?*

Bakgrund till Vinnovas uppdrag och stödmaterial

Nedan beskrivs bakgrund och syfte varför Vinnova efterfrågar denna jämställdhetsanalys hos inkubatorerna. Avslutningsvis ges olika referenser till stödmaterial som inkubatorerna kan använda i hela arbetet.

Bakgrund och syfte

Vinnova är en av 60 myndigheter som har fått ett särskilt regeringsuppdrag att arbeta aktivt med jämställdhetsintegrering. Syftet med uppdraget är att Vinnovas verksamhet ska bidra till det jämställdhetspolitiska målet att **kvinnor och män ska ha samma makt att forma samhället och sina egna liv**.

Dock är jämställdhet mer än ett uppdrag för Vinnova. Det är snarare en förutsättning för innovation och hållbar samhällsutveckling. Vi måste tillvarata hela befolkningens resurser, kompetenser och kunskaper och även se till att de skattededlar som vi förvaltar i lika uträkning kommer både kvinnor och män tillgodo.

Läs mer om Jämställd Innovation på Vinnovas [hemsida](#).

Jämställdhetsanalysens två dimensioner

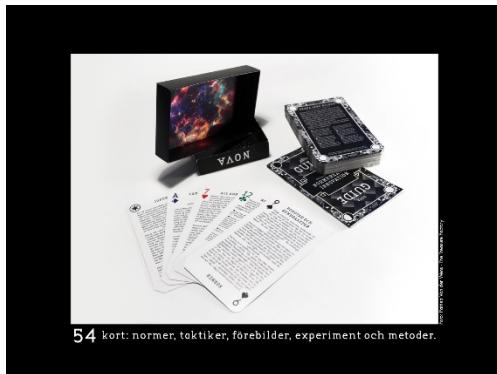
Jämställdhet i Inkubatorer bör analyseras utifrån följande två dimensioner:

Kvantitativ jämställdhet – fokuserar på antal, proportioner där 40/60 definieras som jämställd fördelning. I en **inkubator** kan det innebära att titta på hur fördelningen av kvinnor och män ser ut i projektteamet, bedömningsgrupper eller de idéer som tas vidare i idéslussarna.

Kvalitativ jämställdhet – fokuserar på hur villkor och möjligheter ser ut för kvinnor och män med målet att de ska ha samma makt att delta och påverka. I en **inkubator** innebär det t.ex. att analysera huruvida Inkubatorn marknadsförs så att den når både kvinnor och män, vilka områden som representeras, vilkas idéer som tas vidare samt om resultatet av idéerna kommer både kvinnor och män tillgodo.

---

³ Läs mer om ett intersektionellt perspektiv här: <http://www.jamstall.nu/wp-content/uploads/2014/10/Jämställdhetsintegrering-med-intersektionellt-perspektiv-pdf1.pdf>

Stödmaterial

Framtidsformande innovationsstöd

Konceptet för framtidsformande innovationsstöd är användbart för alla innovationsfrämjare som vill stötta förverkligandet av sociala innovationer och den sociala hållbarheten i alla sorters innovationer. På sidan finns även relevanta länkar till andra verktyg och kunskapsplattformar.

<http://framtidformande.se/>

NOVA – verktyg och metoder för normkreativ innovation

NOVA innehåller konkreta verktyg och handfasta metoder för alla som vill skapa normkreativa lösningar – det vill säga lösningar som är inkluderande, tillgängliga och hållbara. NOVA kan användas som stöd i alla innovationsprocesser. Finns att köpa i Vinnovas [webshop](#).

Jämställd Innovation – Vinnova

Vinnovas sajt för jämställdhet med exempel och förslag på initiala åtgärder. Där finns även kontaktuppgifter till Vinnovas experter på området som kan bistå med initialt stöd och material. <https://www.vinnova.se/m/jamstalld-innovation/>

Jämställ.nu

Jämställ.nu är en nationell resurs för jämställdhet. På webbsidan hittar ni fakta och nyheter om jämställdhet, praktiska exempel och konkreta verktyg för jämställdhetsarbete. Jämställ.nu drivs som en unik samverkanssatsning mellan Nationella sekretariatet för genusforskning, länsstyrelserna, Svenska ESF-rådet, Sveriges Kommuner och Landsting samt VINNOVA.

Stanfords kunskapsportal Gendered Innovations

Fallstudier, checklistor och praktiska metoder för genusdriven innovation inom ingenjörsvetenskap, vetenskap, hälsa & medicin, miljö och design. <http://www.genderedinnovations.se/page/sv-SE/7/->

Europakommissionens ”Toolkit Gender in EU-funded research” (ENG)

Verktysglåda framtagen för att främja jämställdhetsintegrering i EU-finansierad forskning med exempel inom hälsa, livsmedel, nanoteknologi, energi, miljö, transport, vetenskap m.m. http://www.yellowwindow.com/genderinresearch/index_downloads.html